

Відокремлений структурний підрозділ
закладу вищої освіти «Відкритий
міжнародний університет
розвитку людини «Україна»
Хмельницький фаховий
коледж №26-о
«28» листопада 2025 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор ХФК
Університету «Україна»

ПОЛОЖЕННЯ
про лабораторію фізичної
культури і спорту

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Дія цього Положення поширюється на навчальний кабінет (далі – лабораторія), що функціонує і створюється в коледжі.

1.2. Це Положення визначає:

- загальні та спеціальні вимоги до розташування, матеріально-технічного обладнання та методичного оснащення лабораторії;
- призначення та основні напрями роботи лабораторії;
- порядок створення лабораторії;
- порядок ліквідації лабораторії;
- засади керування роботою лабораторії.

1.3. Лабораторія створюється, реорганізовується та ліквідується наказом директора коледжу. Лабораторія створюється за умови, що у робочому навчальному плані передбачені семінарські, практичні та лабораторні заняття з відповідних дисциплін. Лабораторія також може бути матеріально-технічною базою для проведення лекційних занять, навчальної практики, місцем для індивідуальної та самостійної роботи здобувачів освіти, позанавчальної роботи, місцем організації та проведення навчальних, методичних, виховних та інших заходів. Лабораторія може бути об'єднаною із кабінетом, або існувати як окрема структурна одиниця. Лабораторія є методичним центром з даної дисципліни в коледжі.

1.4. Лабораторія підпорядковується голові Циклової Комісії з фізичної культури і спорту та директору коледжу.

1.5. У цьому Положенні терміни вживаються у таких значеннях:

лабораторія – це спеціальне приміщення коледжу зі створеним навчальним середовищем, оснащеним сучасними засобами навчання та обладнанням (лабораторні макети, установки, обчислювальна техніка, вимірювальна апаратура тощо), у якому проводиться освітня діяльність (організуються та проводяться лабораторні та практичні (семінарські) заняття) з дисциплін навчального плану, а також навчально-методична робота з цих дисциплін.

2. МЕТА, ЗАВДАННЯ ТА ОСНОВНІ ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ЛАБОРАТОРІЇ

2.1. Основна мета створення лабораторії полягає у забезпеченні оптимальних умов для організації освітнього процесу та реалізації завдань відповідно до стандарту фахової передвищої освіти, освітньо-професійної програми спеціальності, навчального плану та програм дисциплін.

2.2. Завданням функціонування лабораторії є створення передумов для:

- організації освітньої роботи з навчальних дисциплін;
- організації індивідуального та диференційованого навчання;
- реалізації практично-дійової і творчої складових змісту навчання;
- індивідуальної підготовки викладача до занять та підвищення його методичного рівня;
- методичної роботи, тощо.

2.3. Перед початком навчального року комісією, створеною наказом директора коледжу, проводиться огляд лабораторії з метою визначення стану готовності її до проведення занять та доплат за завідування лабораторією, таким чином встановлюючи економію видатків установи. За результатами огляду комісія складає акт про готовність лабораторії до проведення занять, готує проекти наказів про кабінет під лабораторію коледжу, призначення завідувача лабораторії та про встановлення доплат за завідування лабораторією на відповідний навчальний рік.

2.4. Оснащення, обладнання, реконструкція лабораторії здійснюються відповідно до вимог: Державних будівельних норм України ДБН В.2.2-3-97 «Будинки та споруди навчальних закладів», затверджених наказом Державного комітету України у справах містобудування і архітектури від 27 червня 1996 року № 117 та введених у дію наказом від 6 серпня 1997 року №136 з 1 січня 1998 року (далі – ДБН В.2.2-3-97 «Будинки та споруди навчальних закладів»); Правил пожежної безпеки для навчальних закладів та установ системи освіти України, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 15 серпня 2016 року № 974, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 08 вересня 2016 року за № 1229/29359 (далі – Правила пожежної безпеки); Правил безпечної експлуатації електроустановок споживачів, затверджених наказом Комітету по нагляду за охороною праці Міністерства праці та соціальної політики України від 9 січня 1998 року № 4, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 10 лютого 1998 року за №93/2533; Положення про організацію роботи з охорони праці учасників навчально-виховного процесу в установах і навчальних закладах, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 1 серпня 2001 року № 563, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 20 листопада 2001 року за № 969/6160.

3. ТИП НАВЧАЛЬНОГО КАБІНЕТУ - ЛАБОРАТОРІЇ

3.1. Створення лабораторії визначається специфікою дисциплін, розміщенням приміщення та оснащенням засобами навчання та обладнанням.

3.2. В коледжі може створюватись такий тип навчального кабінету - лабораторії:

– комбінований кабінет-лабораторія з декількох споріднених навчальних дисциплін (з набором методичної інформації та матеріально-технічного забезпечення для декількох навчальних дисциплін).

3.3. В коледжі створюється кабінет-лабораторія за умови, що у робочому навчальному плані передбачені семінарські, практичні/лабораторні заняття з відповідних дисциплін.

3.4. Комбінований кабінет-лабораторія може створюватись, як правило, для викладання споріднених дисциплін. Найбільш доцільним є поєднання дисциплін, що належать до однієї галузі знань, мають споріднене обладнання.

3.5. Кабінет -лабораторію рекомендується розміщувати на першому поверсі (в одному корпусі).

4. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЛАБОРАТОРІЇ

4.1. Комплектація лабораторії обладнанням здійснюється відповідно до типових переліків навчально-наочних посібників, технічних засобів навчання та обладнання загального призначення для навчальних закладів з дотриманням санітарно-гігієнічних правил та норм, психолого-педагогічних, естетичних вимог і вимог безпеки життєдіяльності.

4.2. До матеріально-технічного забезпечення навчального лабораторії належать меблі, обладнання та устаткування, а також засоби, що забезпечують безпеку життєдіяльності.

4.2. Меблі

4.2.1. Меблі у лабораторії повинні відповідати санітарно-гігієнічним правилам та нормам, а їх розміщення здійснюється відповідно до вимог ДБН В.2.2-3-97 «Будинки та споруди навчальних закладів».

4.3. Обладнання та устаткування

4.3.1. У лабораторії розміщується аудиторна дошка одного з видів: на одну, три або п'ять робочих поверхонь у розгорнутому або складеному вигляді.

4.3.2. Усі матеріальні цінності лабораторії обліковуються в інвентарній книзі встановленого зразка, яка повинна бути прошнурована, пронумерована та скріплена печаткою інституту.

4.3.3. Матеріальні об'єкти (предмети) і матеріали, що витрачаються в процесі роботи, заносяться до матеріальної книги за формою.

4.3.4. Облік та списання морально та фізично застарілого обладнання, навчально-наочних посібників проводяться відповідно до законодавства.

4.4. Забезпечення безпеки життєдіяльності

4.4.1. Лабораторія повинна бути забезпечена:

– аптечкою з набором медикаментів, перев'язувальних засобів і приладдя для надання першої долікарської допомоги;

– первинними засобами пожежогасіння.

4.4.2. Вимоги пожежної безпеки для всіх навчальних приміщень визначаються Правилами пожежної безпеки. Необхідна кількість первинних засобів пожежогасіння повинна визначатися відповідальним за пожежну безпеку лабораторії відповідно до Переліку норм первинних засобів пожежогасіння для закладів та установ.

4.4.3. Проведення лабораторних робіт дозволяється студентам тільки у присутності викладача.

5. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЛАБОРАТОРІЇ

5.1. Навчально-методичне забезпечення лабораторії складається з робочих програм навчальних дисциплін, підручників, навчальних, методичних та навчально-наочних посібників, планів практичних (семінарських) занять (для кабінетів), завдань для лабораторних робіт (для кабінету-лабораторії), самостійної роботи, поточного та підсумкового контролю знань і вмінь здобувачів освіти, комплексної контрольної роботи.

5.2. Розподіл та збереження засобів навчання і навчального обладнання здійснюються згідно з вимогами навчальних програм за розділами, темами спеціальностями відповідно до класифікаційних груп у секціях меблів спеціального призначення у кабінеті-лабораторії.

5.3. В лабораторії мають бути інструкція і журнали реєстрації інструктажів з техніки безпеки, пожежної безпеки, паспорт кабінету.

5.4. Додатково лабораторія може бути оснащена:

- підручниками та навчальними посібниками для кожного студента;
- фаховими журналами;
- довідниковою і нормативно-технічною літературою;
- науково-популярною і методичною літературою;
- матеріалами педагогічного досвіду;
- розробками відкритих занять і виховних заходів тощо.

5.5. З метою забезпечення збереження та ефективного використання навчально-методичних матеріалів в освітньому процесі ведеться облік навчально-методичного забезпечення лабораторії.

6. ОФОРМЛЕННЯ ЛАБОРАТОРІЇ

6.1. На вхідних дверях лабораторії повинен бути відповідний напис на табличці з назвою кабінету-лабораторії. Крім того, на вхідних дверях кабінету лабораторії має бути цифрове позначення. У кабінеті лабораторії повинна бути розміщена табличка, на якій указано прізвище відповідального за пожежну безпеку, номер телефону найближчого пожежно-рятувального підрозділу, а також інструкція з пожежної безпеки.

6.2. Для оформлення лабораторії передбачено створення навчально-методичних експозицій змінного та постійного характеру.

7. КЕРІВНИЦТВО ЛАБОРАТОРІЄЮ

7.1. Роботою лабораторії керує завідувач, який призначається з числа досвідчених викладачів за профілем наказом директора коледжу.

7.2. Завідувач лабораторії несе відповідальність за належний стан обладнання, приладів, упорядкування, зберігання й використання навчально-наочних посібників, обладнання та інших матеріальних цінностей лабораторії.

7.3. До обов'язків завідувача лабораторії належать:

- складання річного плану роботи лабораторії;
 - забезпечення умов для проведення занять;
 - сприяння оновленню та удосконаленню матеріальної бази лабораторії;
 - забезпечення дотримання в лабораторії правил безпечної експлуатації електротехнічного та іншого обладнання, дотримання правил з охорони праці та протипожежної безпеки, чистоти, порядку тощо;
 - систематичне ведення інвентарної книги із занесенням до неї відповідних змін про нові надходження, витрати та списання матеріальних цінностей.
- Завідувач лабораторії:

- несе безпосередню відповідальність за безпечний стан робочих місць, обладнання, приладів, інструментів, інвентарю тощо;
 - не допускає до проведення навчальних занять або робіт учасників освітнього процесу без передбаченого спецодягу;
 - дозволяє використання обладнання, встановленого в кабінеті-лабораторії, передбачене чинними типовими переліками, затвердженими Міністерством освіти і науки України;
 - проводить інструктажі з охорони праці під час освітнього процесу;
 - проводить або контролює проведення викладачем інструктажів з безпеки життєдіяльності здобувачів освіти з обов'язковою реєстрацією в журналі обліку навчальних занять (вступний) та в журналі встановленого зразка (первинний, позаплановий, цільовий);
 - терміново повідомляє директора коледжу про кожний нещасний випадок, що трапився з учасником освітнього процесу, організує при потребі надання потерпілому першої долікарської допомоги, бере участь у розслідуванні та здійсненні заходів щодо усунення причин, що призвели до нещасного випадку.
- 7.4. Завідувач лабораторії складає план роботи на навчальний рік, який обговорюється на засіданнях Циклової Комісії, педагогічної ради та затверджуються директором коледжу.